

שדרש זאת מאיר רוטברג.

כידוע "המשביר" הרחיב פעולותיו במשך השנים, גדל והתעצם מאד. אבל תחילתו - שָׁבֵר לרעבים.

עם מאיר רוטברג נפגשתי בעבודה בשנים הבאות, ואוסיף ואספר עליו בהמשך.

ובכן, באתי לדגניה וביקשתי "כיל" שעורה, ואמרתי: "אני זורע תירס ואחרי היבול אחזיר הכל". אמרו שיודיעו על החלטתם. למחרת נמסר שהוחלט לתת לי 1/2 "כיל" כלומר 25 ק"ג.

ויתרתי על כל העניין והלכתי הביתה בלא כלום.

לא האשמתי אותם ממש. ידעתי שהיה עליהם לחץ כבד של דרישות, לא רצו לעשות "דפיציטים", אך אני הרגשתי שלא סומכים עלי כביכול. חשבתי שהם בוודאי אומרים לעצמם: מילא, 25 ק"ג שילכו לאיבוד. אבל 50 ק"ג! זה כבר יותר מדי. ביקשתי שעורה ולא חיטה כיוון שהיא נקצרת מוקדם. לא האמנתי שניתן יהיה לאפות מזה לחם, אבל בכל זאת עד שיבשיל התירס יהיה בבית משהו לאכול, נטחן את השעורה ונבשל מזה משהו.

בעמק עיון זרענו אותה שנה תירס, ובאדמות המים זרענו 20 דונם חימצה (חומוס).

החימצה נזרעה אחרי פסח והבשילה כעבור שלושה חודשים. תלשנו את החימצה, נזהרנו בכל גרגיר, אמא היתה הולכת ללקט את הגרעינים שנפלו. מהחימצה היתה אפשרות להכין אוכל.

הרעב כבד בכל הסביבה, רבים חומדים את היבול, אני ועמנואל שמרנו עליו כל לילה.

יום אחד שמרנו יחד בתחילת הלילה, אני הלכתי לנמנם קצת ועמנואל המשיך לשמור, ונרדם. אני שומע רשרוש ורואה ערבי מכניס חימצה אל העבאיה שלו. יריתי שתי יריות, הוא נבהל, תפס את העבאיה, למזלו הרע בקצה האחד, וברח. החימצה התפזרה לאורך החלקה. ליקטנו הכל. לא השארנו גרגיר אחד.

גם התירס הבשיל בסופו של דבר. התירס היה מצרך יקר ביותר וכל אחד שמר על חלקתו מכל משמר, אחרת היו גונבים את הקלחים אפילו בעודם ירוקים.³²

אחרי שמכרתי את התירס שילמתי את החוב וקיבלתי את הספרייה בחזרה. זה היה באוקטובר, לפני שנכנסו האנגלים, והמחיר היה גבוה.